

2023-10-13

Checklista

God man för ensamkommande barn

1. Att göra omgående

Checklista	✓
Träffa barnet.....	☐
Meddela kontaktuppgifter	☐
Ansök om dagsersättning	☐
Ansök om särskilt bidrag	☐
Hantering av barnets pengar	☐
Hälsoundersökning och medicinering.....	☐
Kontakt med barnets offentliga biträde.....	☐
Informationssamtal hos Migrationsverket.....	☐
Asylutredning på Migrationsverket	☐
Utkvittera LMA- och bankkort.....	☐

Träffa barnet

Meddela boendet att du har blivit tillfrågad att bli god man. Ta reda på vilka mentorer som ditt barn har och boka ett första möte med barnet.

Träffa barnet och personalen på boendet för en presentation och etablera ett förtroende. Gode mannen bör berätta om sitt uppdrag, vad en god man kan, får och ska göra för barnet. Beroende på barnets ålder, mognad och hälsotillstånd ska gode mannen informera barnet om hur asylärendet går till, vilka myndighetskontakter som kommer att ske och om boende, skola samt hälsoundersökning.

Gå igenom informationsbladet om åtagandebblanketten som du fått dig tillskickad. Skicka snarast tillbaka till blanketten till Sydnärkes Överförmyndarkansli, 692 80 KUMLA. Den är underlag för att utse dig som god man. När du fått beslutet att du är förordnad som god man och ditt registerutdrag, som du ska visa upp när du företräder barnet, kan du påbörja ditt uppdrag.

Du beställer själv tolk genom att ringa Tolk- och översättarservice, glöm inte att ange barnets namn och respektive kommuns kund id, observera att det är kund id för den kommun där barnet vistas och inte anvisningskommun om det är olika (se bilagan till checklistan för respektive kommun). Ta om möjligt reda på vilken dialekt barnet talar innan du beställer, skillnaden mellan olika dialekter kan vara stor.

Tolk- och översättarservice tel. 019-602 31 55

Migrationsverket: orebro-ensamkommandebarn@migrationsverket.se

Kommun	Kund-ID
Askersund	22ÖFAS
Hallsberg	22ÖFHA
Kumla	22ÖFKU
Laxå	22ÖFLÅ
Lekeberg	22ÖFLE

Meddela kontaktuppgifter

Meddela alla runt barnet att du är god man och lämna dina kontaktuppgifter så att de vet var de kan nå dig, ex. det offentliga biträdet, socialtjänsten, skolan, Migrationsverket, asylhälsan och boendet. Skicka kopia av ditt registerutdrag.

Det är god mans skyldighet att meddela handläggaren vid mottagningsenheten på Migrationsverket om barnet blir förflyttad från ett boende till ett annat. Kom ihåg att också

meddela Överförmyndarkansliet om en förändring i boende sker. Vid alla kontakter med Migrationsverket ska barnets dossnr/beteckning anges.

Ansök om dagersättning

Ansök om dagersättning från Migrationsverket till barnet på blankett "Ansökan om dagersättning för ensamkommande barn och ungdomar". Barnet har rätt till dagersättning från och med det datum barnet blev asylsökande. Dagersättningen är fn. 24 kronor per dag. Ersättningen ska användas till bland annat hygienartiklar, kläder, fritidsaktiviteter och mediciner. Ansökan ska skickas till migrationsverket. Blanketten finns på migrationsverkets hemsida.

Observera att god man **inte** ska ansöka om dagersättning och särskilt bidrag för de barn som bor i familjehem. Migrationsverket anser att det bidrag familjehemmet får ska täcka barnets utgifter.

Ansök om särskilt bidrag

Barnet är oftast i behov av skor och kläder. Man kan få ca 1600 kr i klädbidrag. Ibland något mer om barnet har kommit på sommaren och senare behöver vinterkläder. Det går även att ansöka om bidrag till exempelvis idrottskläder. Skriv detaljerat vad barnet behöver på blankett "Ansökan om särskilt bidrag" och skickas till migrationsverket. Blanketten finns på migrationsverkets hemsida.

Hantering av barnets pengar

Boenden vill oftast inte ha barnens pengar liggande, även om det är personalen som följer med vid inköp. Om barnet inte själv har förmåga att hantera sina pengar eller att ansvara för sitt kort, så ska den gode mannen lämna kontanter till en av mentorerna i nära anslutning till inköpet. Resterande pengar lämnas åter till gode mannen eller till barnet beroende på vad som beslutats. Skriv en kvittens på att mentorn mottagit pengarna. Det som blev över vid inköpet lämnas sedan tillbaka tillsammans med kvittensen. Viktigt att den gode mannen är tydlig mot ungdomen gällande vad pengarna ska räcka till.

Hälsoundersökning

Boka tid för hälsoundersökning hos Asyl- och invandrarhälsan. Tala om vilket språk och eventuell dialekt ditt barn talar, så att vårdcentralen kan beställa tolk. Ta del av resultatet av undersökningen. God man förväntas bara behöva vara med vid det första hälsobesöket.

Vid behov av vård, utöver den första hälsoundersökningen, vänder man sig till vårdcentralen på orten där barnet befinner sig.

Kontakt med barnets offentliga biträde

Migrationsverket ska utse ett offentligt biträde, en jurist som ska vara barnets ombud under asylprocessen. Kontakta det offentliga biträdet för en eventuell träff före asylutredningen. Ibland får Överförmyndarkansliet kännedom om vem som är offentligt biträde och förmedlar då det till god man, i annat fall kontaktar du Migrationsverket för att få kontaktuppgifter.

Informationssamtal på Migrationsverket i Örebro

Du och barnet blir kallade till utredningssamtal i Örebro. En tjänsteman på Migrations-verket kommer att fråga om barnets familj och identitet, ge information och det finns tillfälle att ställa frågor. Mentorn/en personal ska följa med dit, men de ska inte delta på själva samtalet.

Asylutredning på Migrationsverket

Du och barnet kommer att bli kallade till Migrationsverket, vanligtvis i Örebro, för asylutredning, där deltar också det offentliga biträdet. Ibland kan asylutredning ske på annan ort och då kontaktar god man alltid Migrationsverket i Örebro angående tågbiljett till barnet. God man beställer själv sin tågbiljett och skickar sedan in kvittot med arvodesräkningen, så kommer pengarna för utlägg på nästa arvodesutbetalning.

Förbered barnet inför besöket. Mentor/personal för barnet ska också följa med på asylutredning, meddela därför boendet snarast tider för resan. Däremot har hen inte rätt att delta på själva asylutredningen. Boendet betalar maten för barnet under resan. Hör med boendet hur de vill ha det.

Utkvittera barnets LMA-kort och bankkort

Genom Migrationsverket får barnet LMA-kort och bankkort. LMA-kortet visar att barnet är asylsökande och bär barnets fotografi och personuppgifter. Kortet ska visas upp vid besök på sjukhus, vårdcentral och tandvårdsklinik för att visa att barnet har rätt till vård. Bankkortet är ett betalkort där barnets dagsersättning och eventuella särskilda bidrag sätts in.

2. Att göra snarast

Checklista	✓
Om så behövs, boka synundersökning.....	☐
Lämna förteckning till överförmyndaren	☐
Redovisning av uppdrag till Överförmyndaren.....	☐
Tandläkarbesök	☐

Om så behövs, boka synundersökning

Boka tid hos optiker och beställ tolk om det behövs (se under rubriken *Träffa barnet*). Skolsköterskan kan också göra en första kontroll om det är osäkert om behov finns eller inte.

Ansök om bidrag för glasögon på blankett ”Ansökan om särskilt bidrag”, samma blankett som för klädbidrag, och skicka den till Migrationsverket. Blanketten finns på migrationsverkets hemsida.

Lämna förteckning till Överförmyndaren

En förteckning för barnet ska lämnas till Överförmyndaren inom två månader från förordnandet. Kontrollera om barnet har några tillgångar per den dag som ditt uppdrag började (se datum på registerutdraget). Du behöver inte uppge eventuella kontanter om det inte rör sig om större summor. Finns inga tillgångar kommer Överförmyndaren därefter att ge dig befrielse från årsredovisning. När uppdraget tar slut befrias du från sluträkning. Om tillgångarna under uppdragets gång blir över 10 000 kr ska Överförmyndaren meddelas.

Du är som god man alltid skyldig att kunna visa hur du hanterat barnets pengar under ditt uppdrag, både inför barnet och eventuella efterträdare. Spara därför dina papper i tio år i pågående uppdrag och i tre år efter uppdragets slut.

Redovisning av uppdraget till Överförmyndaren

Redovisa till Överförmyndaren via E-tjänst: ”Lämna redogörelse och begär arvode som god man för ensamkommande barn”.

Lämna redogörelse kvartalsvis såvida det inte uppdraget upphört. Arvode betalas ut kvartalsvis med ett schablonarvode på 3 % av prisbasbeloppet under asyltiden och en månad efter beslut om uppehållstillstånd samt 2 % av prisbasbeloppet därefter. Alla omkostnader och bilersättning ingår i schablonbeloppet. Eventuell hel- eller halvdagsersättning kan begäras vid asylutredning och åldersutredning utanför länet, vilket ger 1 000 kronor respektive 500 kronor i extra arvode. För resor i samband med dessa utredningar kan reseersättning begäras, dock enbart för god mans kostnad.

Tandläkarbesök

Barnet blir automatiskt inskriven hos Folk tandvården och kommer att bli kallad till besök, men om det är akut kan du/boendet boka tid själv. Tala om vilket språk och eventuell dialekt ditt barn talar, så att folk tandvården kan beställa tolk. Du får som god man själv avgöra om du vill följa med på tandläkarbesök.

3. Att göra efter permanent uppehållstillstånd

Checklista	✓
Meddela alla berörda om beslutet.....	☐
Hämta UT-kort hos Migrationsverket	☐
Folkbokför barnet hos Skatteverket.....	☐
Beställ id-kort för barnet	☐
Töm snarast Migrationsverkets kontokort	☐
Meddela all berörda barnets fullständiga personnummer.....	☐
Barnbidrag (om under 16 år).....	☐
Ansök om studiebidrag (om över 16 år).....	☐
Återlämna LMA-kort och kontokort	☐
Öppna bankkonto åt barnet.....	☐
Efterforskning av familj och släktingar.....	☐
Ansök om främlingspass vid önskemål	☐

Meddela alla berörda om beslutet

Meddela barnet beslutet på boendet. Var ensam med barnet, tänk på att det kan finnas kompisar som har fått negativt besked. Det kan hända att barnet också får beskedet direkt vid asylutredningen.

Meddela alla runt barnet som behöver veta att barnet fått uppehållstillstånd.

Hämta UT-kort hos Migrationsverket

UT-kort (uppehållstillståndskort) ersätter LMA-kortet. Om barnet inte fått sitt UT-kort på mötet hos Migrationsverket ska en tid bokas på Migrationsverket i Örebro för att hämta detta. Bokningen görs på hemsidan, gäller även ändra eller avboka tid. Barnet måste ha med sitt LMA-kort som id-handling.

Folkbokför barnet hos Skatteverket

Besök Statens servicekontor i Örebro och anmäl om inflyttning till Sverige för att få ett fullständigt personnummer på barnet. Glöm ej att ta med ditt registerutdrag, beslutet om permanent uppehållstillstånd och UT-kortet. Om ungdomen har id-handlingar så ska även de tas med. Man behöver inte boka tid.

- Om barnet är placerat i ett familjehem folkbokförs barnet på familjehemmet.
- Barn som befinner sig tillfälligt i jourhem folkbokförs på församling i anvisningskommunen
- Om barnet är placerat på ett HVB för ensamkommande barn folkbokförs barnet på HVB-hemmet.
- Barn som omplacerats på ett HVB som inte är särskilt för ensamkommande barn folkbokförs på församlingen i anvisningskommunen.

Meddela Skatteverket att barnet också ska registreras hos Försäkringskassan.

Beställ id-kort för barnet

När barnet är folkbokfört och har ett personnummer kan det få id-kort via Skatteverket. Ansök genom att besöka Skatteverkets kontor i Örebro, som utfärdar id-kort.

En avgift på 400 kr ska betalas in på bg 389-0100 i god tid innan besöket. Se www.skatteverket.se under fliken "Privat", rubriken "Id-kort", avsnittet "Villkor för att få ansöka om id-kort".

Ta med kvitto på inbetalning, intyg om permanent uppehållstillstånd och id-handlingar (om sådana finns) till besöket. Fotografering och ifyllning av ansökan sker på plats. Man behöver inte boka tid.

Tänk på att enbart svenska medborgare kan få id-kort via polisen och att det kort Skatteverket utfärdar inte gäller som resehandling.

Töm snarast Migrationsverkets bankkort

Ta ut alla pengar på Migrationsverkets bankkort senast en månad efter att barnet har fått uppehållstillstånd. (Man kan ta ut ojämna summor på ICA.) Migrationsverket betalar inte ut kvarvarande summa när kontot stängs.

Meddela alla berörda barnets fullständiga personnummer

Viktigt att snarast meddela barnets fullständiga personnummer till de som behöver veta det, ex. Överförmyndaren, socialtjänsten och skolan. Överförmyndaren får inte per automatik veta personnumret på annat sätt än via god man.

Barnbidrag (under 16 år)

God man kan idag inte ansöka om eller stå som betalningsmottagare för barnbidrag. Fram tills det är klart med särskild förordnad vårdnadshavare ska god man istället kontakta socialförvaltningen eller boendet för att få ett förskott på förmån motsvarande barnbidraget. När särskild förordnad vårdnadshavare är utsedd och barnet får sitt barnbidrag retroaktivt, ska den lånade summan betalas tillbaka.

Ansök om studiebidrag (över 16 år)

Om barnet är över 16 år och studerar på gymnasienivå ska god man ansöka hos CSN om Studiebidrag samt särskilt tillägg. Gå in på www.csn.se startside, blanketter, alla blanketter. I en lista söker du 4144M "Ansökan om grundläggande rätt till svenskt studiestöd - studiehjälp under 20 år" och 1601M "Ansökan om extra tillägg". Av den första blanketten kan man bara få ett ex/person, så fyll i rätt!

Utbetalning 10 mån/år. Använd pengarna så att de även räcker till under sommaren. Skolan anmäler studierna till CSN. Om barnet har försörjningsstöd ska socialtjänsten intyga och stämpla ansökan om Extra tillägg innan den skickas. Kopia på god man förordnande måste bifogas för att kunna bli betalningsmottagare för tilläggsbidraget. Bidraget betalas inte ut direkt till ungdomen. Personbevis för studier beställs från Skatteverkets hemsida och ska skickas med ansökan till CSN.

Skolan måste meddela CSN ett fullständigt personnummer för att det ska bli någon utbetalning till barnet.

Återlämna LMA-kort och bankkort

Efter månadens slut ska LMA-kortet och Migrationsverkets bankkort skickas tillbaka till Migrationsverket i Örebro inom en månad. De kan även lämnas in vid besök.

Öppna bankkonto åt barnet

När barnet har fått id-kort ska du öppna bankkonto åt barnet.

Efterforskning av familj och släktingar

Det är Migrationsverket som har ansvar för efterforskningsprocessen före PUT och socialtjänsten efter PUT, men det ligger också i den gode mannens uppdrag att hjälpa barnet att få kontakt med sina föräldrar. Om barnet på eget initiativ vill försöka hitta sin familj och släktingar kan Röda korset hjälpa till och det är kostnadsfritt.

Den gode mannen har ingen behörighet att företräda barnets anhöriga.

Ansök om främlingspass, vid önskemål

ID-kortet som Skatteverket utfärdar gäller inte som resehandling, så som det nationella ID-kortet polisen utfärdar till medborgare gör inom Schengen-området.

Istället kan man efter att man fått ID-kort söka ett så kallat främlingspass eller resedokument från Migrationsverket som gäller som resehandling i alla länder utom barnets hemland. Kostnaden för främlingspass är 750 kronor och för resedokumentet 350 kr. Boka tid hos Migrationsverket, både god man och barnet ska vara med vid besöket.

Främlingspass får den som fått PUT som skyddsbehövande och resedokument får den som fått PUT som flykting eller är statslös.

Barn under 18 år behöver inte vara med och hämta passet/dokumentet. Barn över 15 år kan hämta passet/dokumentet själv och god man informerat Migrationsverket om detta.

4. Att göra om barnet får avslag

Checklista	✓
Meddela alla berörda om beslutet.....	☐
Överklaga hos Migrationsdomstolen.....	☐
Överklaga hos Migrationsöverdomstolen.....	☐

Meddela alla berörda om beslutet

Meddela barnet, personalen på boendet och överförmyndarhandläggaren om beslutet.

Överklaga beslutet hos Migrationsdomstolen

Om barnet vill överklaga beslutet, kontakta det offentliga biträdet. Vid avslag från Migrationsdomstolen får du besked via brev som skall delges, undertecknas och skickas tillbaka.

Överklaga beslutet hos Migrationsöverdomstolen

Beslutet hos Migrationsdomstolen kan överklagas till Migrationsöverdomstolen. Det är inte det offentliga bitrådets uppgift att göra detta, utan ska göras av gode mannen.

Vid avslag från Migrationsöverdomstolen blir barnet och du kallade till Migrationsverket för återvändandesamtal.

5. Att göra när barnet ska fylla 18 år

Checklista	✓
Samtala om framtiden.....	☐
Samtal på Migrationsverket.....	☐
Om barnet blir uppskriven i ålder.....	☐
Kontaktperson.....	☐

Samtala om framtiden

Undersök om barnet har önskemål om vart det vill flytta. Förklara att uppdraget som god man upphör den dag de fyller 18 år.

Vid uppdragets slut ska du gå igenom och lämna över till barnet det som du har haft hand om under uppdraget. Ta kopior på ex. kontoutdrag/årsbesked och lämna dessa till barnet, men behåll originalen. Skriv gärna en överenskommelse om att de tagit del av detta och underteckna. Du är som god man alltid skyldig att kunna visa hur du hanterat barnets pengar under ditt uppdrag. Spara därför material i tre år efter uppdragets slut.

Efter tre år ska alla papper lämnas till huvudmannen, men det är ju inte alltid så enkelt på grund av att barnet inte finns i närheten. Har du fortfarande kontakt kan du lämna det du har.

Samtal på Migrationsverket

Kontakta Migrationsverket för bokning av samtal ca 14 dagar innan barnet fyller år. Gäller endast om barnet fortfarande är asylsökande.

Om barnet blir uppskriven i ålder

Meddela Överförmyndaren att barnet blivit uppskriven i ålder. Om uppskrivningen innebär att barnet blir myndigt avslutas godmanskapet.

Kontaktperson

Efter 18-årsdagen har ungdomen möjlighet att ansöka hos socialtjänsten om en kontaktperson för att kunna få fortsatt stöd.

6. Övrigt att göra

Checklista

Om barnet avviker.....	☒
Informera barnet när uppdraget avslutas.....	☐
Meddela överförmyndaren vid förändringar.....	☐
Semester.....	☐
Uppdraget som god man.....	☐
Lämna synpunkter	☐

Om barnet avviker

Boendet/god man ska meddela Migrationsverket omedelbart att barnet avvikit. Ring även larmnumret för försvunna barn. Numret är kostnadsfritt och tillgängligt dygnet runt. Tel. 116 000. Uppdraget som god man fortsätter tills vidare, meddela Överförmyndaren om något händer i uppdraget. Om ingen kontakt med barnet förekommit blir gode mannen entledigad efter en månad.

Informera barnet när uppdraget avslutas

Uppdraget som god man avslutas:

- När barnet fyller 18 år.
- När tingsrätten beslutat om en särskild förordnad vårdnadshavare
- Om barnet avviker från landet

- Om föräldrarna/vårdnadshavaren kommer till Sverige.

Vid uppdragets slut, lämna över kopior på ex. kontoutdrag och årsbesked till barnet eller efterträdaren, men behåll originalen. Skriv gärna en överenskommelse om att barnet eller efterträdaren tagit del av detta och underteckna. Efter tre år ska alla originalpapper lämnas till barnet, det är dock inte alltid så enkelt om barnet inte finns i närheten eller om man inte längre har kontakt med barnet. Kan inte en överlämning av originalhandlingar ske, se till att ingen obehörig kan komma åt känslig information kring barnet.

Meddela Överförmyndaren förändringar

Meddela Överförmyndaren om barnet flyttar till annan kommun, varaktigt lämnar Sverige, avviker eller om barnets föräldrar/vårdnadshavare kommer till Sverige.

Semester

Det är viktigt att meddela barnet, boendet och överförmyndarhandläggare om man som god man ska resa bort. Är det frågan om en längre tid, kan gode mannen lämna pengar till annan god man som lämnar till barnet när det dags. Viktigt att lämna telefonnummer där man kan nås under frånvaron och/eller att gode mannen kan nås via mail.

Alternativet är att gode mannen entledigas och en ny träder in under frånvaron, för att sedan eventuellt återgå när den gode mannen kommer tillbaka.

Uppdraget som god man

Utöver vad som har beskrivits här kan uppdraget innefatta annat på grund av barnets specifika situation och behov.

7. Mer information

- migrationsverket.se
- skr.se
- kumla.se/godman
- rfs.se